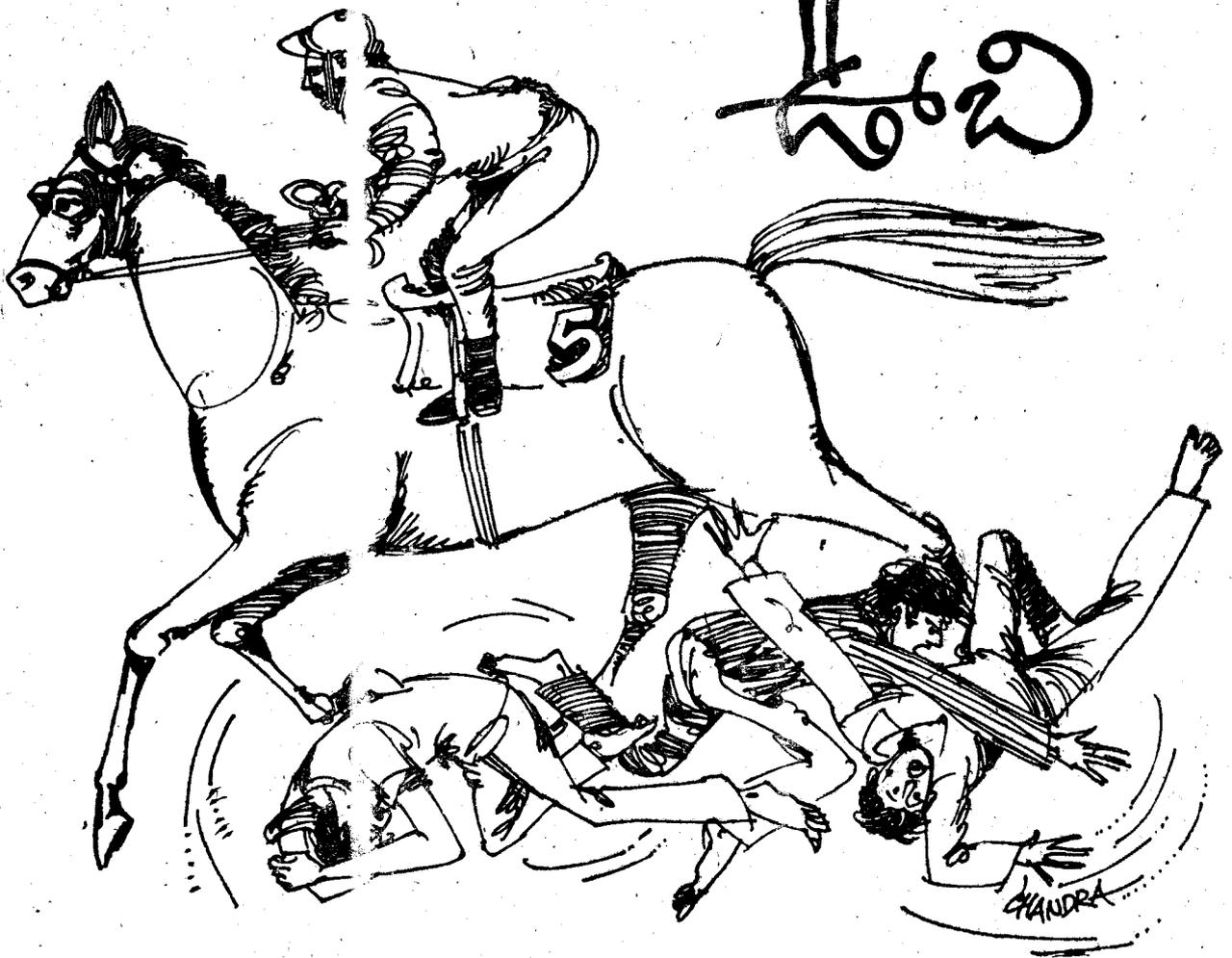

కూబి

[ఇది గుర్రం పందాలకు సంబంధించిన కథ; అవసరమై రేస్ భాషాప్రయోగం జరిగింది; ఆ య పారిభాషికపదాల వివరణను ఫుట్‌నోట్‌లో చూడవచ్చు.]

శుక్రవారం రాత్రి యెనిమిదింటికల్లా మూర్తులు-సింగూ, ప్రసాద్, వెంకటేశ్వరరావులు మా ఇంటికి వాడికి బయలుదేరిన నాయకులైన వచ్చినదటం నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది. సాధారణంగా ఆదివారం ఉదయమే ఆనాటి రేసుల్లో పాల్గొనే గుర్రాలు. జాకీలు. 1. డ్రా వెంబరూ² తీసుకొని రావటం వచ్చేసినట్టిదాకా ఏ గుర్రం గెలుస్తుందో ఇక్కడి మీటింగులో నిర్ణయించటం, తీరా రేసులో వేరొక గుర్రం గెలవటం, దాంతో తమలు కాలి, మొహాలు వెళ్ళా దేసుకొని వీరవంగా కొంపలుజేరి, బయట నెప్పులు సర్దుకోక గాఢ నిద్ర పీడలో తలదాచుకోవటం పరిపాటి. మరి అర్థాంతరంగా ఈ అర్ధరాత్రి యెమ్మెప్పి మీటింగు యెండు పడిందో నాకు అర్థమవ లేదు.

“ఏక్స్‌చేన్స్³ వచ్చినయే తార!” అన్నాడు సింగ్.

ఇది రేస్ మీటింగ్ అని తేలిపోగానే, ఈ కొలుపు ఇప్పుడే ఇక్కడే జరుగుతే మా అవిడ చీపురు తీసుకుంటుందని భయపడి— మాట్లాడవద్దని వారికి సాజ్జచేసి మెల్లిగా బయటపడ్డాను. అట్లా కాపీ తాగి అనలు విషయాన్ని మధించేందుకు మురుక్కాలవ వంటెన మీడికి జేరాము.

1. జాకీ: రేసులో గుర్రంమీద ఎక్కే రాతు.
2. డ్రా వెంబరు: రేసు ప్రారంభంలో ఏ గుర్రం ఏ స్థానంలో ఉంటుందో చెప్పే వెంబరు.
3. ఏక్స్‌చేన్స్: ఒక గుర్రానికి, దాని పూర్వచరిత్రను అనుసరించి ‘ఇంత’ బరువుతో రేసులో పాల్గొనాలని నిర్ణయించ బడుతుంది. ఆ బరువుకు సమ్యుతించిన తరువాత, ఆ గుర్రాలు ఒప్పు దలను ఇచ్చినట్లు; దాన్ని ‘ఏక్స్‌చేన్స్’ అంటారు.

“ఇప్పుడిప్పుడే మన గుర్రాలు ఏ రం? పడుతున్నాయి!” అన్నాడు వెంకటేశ్వరరావు.

“పంటర్స్ ఫారాలు దిగజార పన్నాయి!” అన్నాడు ప్రసాద్.

“క్రితం వారం తిన్న దెబ్బకు ఎముకలు, గిముకలూ కడిలి పోయినయే కదా! ఈ సీజన్ కు మరీ రేసులకు వెళ్ళకూడదనే నిర్ణయం ఏకగ్రీవంగా జరిగింది కదా! మే ఇప్పుడీ గొడవలన్నీ ఏమిటి?” అన్నాను నేను.

“అన్నామనుకోండి. లాభాల సంగి ఎలావున్నా. పోయిందన్నా రికవర్ చేసుకోవద్దా!” అన్నాడు సింగ్.

“కవర్ కు లేనప్పుడు రికవర్ సంగి ఎందుకయ్యా; పోయిందాంతో సరి అనుకోక ఇంకా సాగడీ పటం యెందుకంటా?” అన్నాను.

“చాన్సుగా ఒకటి రెండు ప్లాక్ ల తగులుతయ్యేమోనని ఆశ” అన్నాడు ప్రసాద్.

“భోజనం కూడా మానుకుని పిక్నిక్ కి, దాచి, ఈ గుర్రాలకు పెట్టానుసార్!” అన్నాడు వెంకటేశ్వరరావు.

“అవునయ్యా; నీ సంపాదనలో నీ తినేందుకూ, గుర్రాలకు పెట్టేందుకూ యెక్కణ్ణుంచి వందీ; అందుకని నీవు తినటం మాని ఆ గుర్రాలకు పెట్టావు—నీ సబబే!” అన్నాడు ప్రసాద్.

“దబ్బు పోయిందిగాక ఇంకా ఈ కరచటంవల్ల మరింత దుఃఖమా. షోభా కలుగుశయ్యే. కనుక రులు సంగతేదో తేల్చి పారేసి ఈ చలికి ఈ వాంటెనమీద గడ్డకట్టాని చావకముందే—కొంపలుజేరి రులు కప్పకొని వెచ్చగా పుకోవటం మంచిది!” అన్నాను కాస్త చికాకుగా.

“ఏక్వెప్ తెన్సెస్ మహా ఆశాజనకంగా ఉన్నాయి సార్! పెద్ద పెద్ద ఫీల్డ్స్ లో ఒక రేసులో 14-15 గుర్రాలు మనం సంపాదించుకునేందుకు ఇదే మంచి తరుణం!”

సింగ్ చెప్పేదానికి అడ్డుపడి—“ఎంచితరుణం—మించి పోవును. ఆలసించిన ఆశాభంగం!” అన్నాడు వెంకటేశ్వరరావు.

“పంటర్స్ మళ్ళీ కాస్త ఫారం పడుతున్నట్టున్నారే!” అన్నాను.

4. ఫారం: శిక్షణద్వారా గుర్రం రేసులో పాల్గొనేందుకు తయారవగా దాన్ని ‘ఫారం’లో ఉన్న గుర్రం అంటారు.
5. పంటర్: రేసులు ఆడే వ్యక్తి.
6. సీజన్: ఏడాదికి కొన్ని నెలలవరకే రేసులు జరుగుతవి; ఎండలు మరి తీవ్రంగా ఉండే గుర్రాలు దెబ్బతింటవి కనుక, శీతలంగా ఉన్నప్పుడే రేసులు నడుస్తవి. కాలాన్ని ‘రేసింగ్ సీజన్’ అంటారు.
7. ప్లాక్: ఎవ్వరూ కాయని గుర్రం, రేసులో గెలుస్తుందని ఎవ్వరూ ఆనుకోనిది; ఇలాటి దానిని ‘చే కొద్ది మొత్తానికి, అది గెలుస్తే అత్యధికంగా వస్తుంది.

“ఇంకా లేదుసార్.... రేసులకు వెళ్ళటం ఇదే చివరిసారి అని నిశ్చయించుకున్నాం!” అన్నాడు ప్రసాద్.

“క్రితం ఆదివారమే చివరిసారి అని నిర్ణయించుకున్నాం. దాలిగుంటలో కుక్కల్లాగు కుక్రవారంనాటికే మీ నిశ్చయం వీరుకారి. పోయిందన్నమాట! మీ వ్యవహారం మీరు చూసుకోండి. నేను మాత్రం రాను” అన్నాను.

ముగ్గురూ కాస్తేవు మౌనం వహించారు.

“పురజనుల కోరికమీద ఈసారికి మాత్రం మీరు రండి—” అన్నాడు సింగ్.

“పురజనుల దబ్బుమీద ఆడుతున్నామా! నేను రానంటే రాను!” అన్నాను. నిశ్చయం ద్వనించే కంఠస్వరంతో.

“మితో ఒక సహాయం కావాలి!”

నిజానికి పీళ్ళనే ఏక్వెప్ తెన్సెస్ నేను మధ్యాహ్నమే చూశాను. నాకు తెలివిన ట్రైనర్ తాలూకు గుర్రాలు నాలుగు పరుగెత్తుతూ ఉన్నవి. చాన్సుగానే ఉన్నదనుకున్నాను-అంతలోనే మళ్ళీ మనస్సు అటు పీకుతున్నందుకు నన్ను నేనే దూషించుకున్నాను. ఆ కాగితాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చింపి పారేశాను. అయితే మాత్రమే-అది నా కళ్ళముందు పెద్ద పెద్ద టైపుల్లో ప్రింటుచేసిన పోస్టర్ వలె కళ్ళముందు వేళ్ళాడుతూ, మెదడులో మెరుపులు మెరిపిస్తూనే ఉన్నది. వ్యసనం అంటేనే ఇంత!

వీళ్లు కోరే సహాయం ఏమిటో కూడా నాకు తెలుసు. ఆ ట్రైనర్ దగ్గరికి వెళ్ళి ఇన్ ఫర్ మేషన్¹⁰ తెమ్మంటారు. ఇదిఫరకు తెచ్చిన ఇన్ ఫర్ మేషన్ తాలూకూ గెలవలవిన గుర్రాలు బోర్డులో¹¹ కూడా లేనందువల్లనే కదా చేతులు, మూతులూ కూడా కాలినవి, నాకు ఛద్రమంది.

8. ఫీల్డ్: పాల్గొనే గుర్రాల సంఖ్యనుబట్టి ‘పెద్ద’ ‘చిన్న’ నిర్ణయం ఉంటుంది. ఎక్కువ గుర్రాలు రేసులో పాల్గొంటే, ఏ గుర్రంమీద కాచినా ఎక్కువ వచ్చే ఆవకాశం ఉంటుంది; అందులోనూ ఎవ్వరూ ముట్టనిదాన్ని పట్టుకోగలుగుతే జూదరి పంట పండినట్టే.

9. ట్రైనర్: ఆశ్వ శిక్షకుడు.

10. ఇన్ ఫర్ మేషన్: రేసుల్లో పాల్గొనే గుర్రాల యజమానులూ, ఆశ్వ శిక్షకులూ, జాకీలూ, తదితర సిబ్బంది ఫలానా గుర్రం గెలుస్తుందనే విషయాన్ని చెప్పగలరనే నమ్మకంతో, హాళ్ళ చుట్టూ తిరిగి తెలుసుకొని వచ్చే గాలికబురు—ఇన్ ఫర్ మేషన్ అనబడుతుంది.

11. బోర్డ్: రేసులో ఎన్ని గుర్రాలు పాల్గొన్నప్పటికీ మొదటి నాలుగు స్థానాలనూ ఆక్రమించగలిగిన వాటి సెంబల్లే బోర్డుమీద వేస్తారు. ‘బోర్డ్ లో కూడా లేదు’ అంటే మొదటి నాలుగింటా లేదు; ఆ తరువాత అది ఎక్కడున్నా ఒకటే; ఇప్పట్లో అది గెలుస్తుందనే ఆశ అనవసరమన్నమాట!

"ఇన్ ఫర్ మేషన్ వల్ల లాభ లేదు. మీ ధియరిస్టులు¹² లెక్కలుకట్టి తేల్చండి." అన్నాను.

"అదీ లాభంలేదని తేలిపోయింది సార్!" అన్నాడు వెంకటేశ్వరరావు.

"అసలు రేసులే లాభంలేదనే స్వల్పవిషయం ఇప్పటికీ మీ బ్రలంకు యెక్కలేదు కదా!" అని చారాన్ని వెలిబుచ్చాను.

"ఇదే చివరిసారి అని వాగ్దానం చేస్తున్నాంసార్! మీ కాళ్ళు వట్టుకుంటాం. ఆ డ్రైనర్ జాక్సన్ గాని ఆశ్రయించి ఇన్ ఫర్ మేషన్ కొట్టకురండి. మీరు మానుకుంటే నేనేమేమైనా ఈ ఊబిలోంచి బయటపడతాం" అన్నాడు పింగు.

"ఊబిలో వడ్డక-బయటపడతామని గుంజుకున్న కొద్దీ కూరు కొని పోవటమే జరుగుతుంది!" అన్నాను.

"విజమే అమకోండి. ఏమైతే గుర్రాన్నో ఆశ్రయించి తాడుమే లాగివే బయటపడతామని" అన్నాడు ప్రసాద్.

కాదు కూడదంటే వీళ్ళు వట్టి కనిపించలేదు. ఈ నడిరోడ్డుమీద చలిలో కాళ్ళుకూడా పట్టుకుంటారేమోననే భయం వేసింది.

"వరే ఇదే చివరిసారి నేనంటాను. ఆ జాక్సన్ గాడి మొహం కూడా చూడ దలచలేదు. ఈసారికి మాత్రం వాడి దగ్గరికి వెళ్ళి వస్తాను. ఇకముందుమాత్రం నన్ను వేధించవద్దు!"

"కృతజ్ఞులు!" అన్నారు ముగ్గురూ ఒకేసారి.

"అదివారం ఉదయం పదింటికి మా ఇంటికి రండి!"

అప్పటికి ఆ సమావేశం పూర్తయింది.

2

వీళ్ళకు ఎలాగైనా బుద్ధిచెప్పాలనే నిశ్చయానికి వచ్చాను. జాక్సన్ గారు కాదుకదా—బ్రహ్మ పుడిచిన ఇన్ ఫర్ మేషన్ మీద కూడా వారు నమ్మకంలేదు. అందుకే అల్ల ఒక డార్క్ ఫ్లూక్¹³— బహా ఆ డ్రైవరు. గుర్రపుంజుమానీ, చివరకి జాకీకూడా నమ్మకం లేదాన్ని ఏరి—ఇదే జాక్సన్ ఇచ్చిన ఇన్ ఫర్ మేషన్ అని చెబుతామనుకున్నాను.

ఇందువల్ల రెండు ఉపయోగాలు వచ్చాయి. మొదటిది: అది ఎలాగూ రాదు కనుక వీళ్ళజేబుల్ని అంటపొస్తుంది. ఒళ్ళంతా కాలటంతో

12. ధియరిస్ట్: గుర్రంమీద బయటపడటం, అది పరుగెత్తవలసిన దూరాన్నిబట్టి, అంతకు క్రితం ఆ పరుగెత్తిన వివరాలను బట్టి, ఇప్పుడు ఎంత వ్యవధిలో రాగలదో అంచనాలు వేసి, ఏది గెలిచేందుకు ఆటాకామున్నదో నిర్ణయిస్తారు; లెక్కలు కట్టేవాణ్ణి ధియరిస్టు (సిద్ధాంతి!) అంటారు.

13. డార్క్ ఫ్లూక్: ఎవ్వరి యెట్టి పరిస్థితుల్లోనూ తలచని గుర్రం. అదే వచ్చిపడితే, దానిని ద కాచినవాడికి ఒకటికి నూరు రెట్టదాకా వస్తుంది. అలాటి దా 'డార్క్ ఫ్లూక్' అంటారు. ఎవరి కంటికి కనిపించకుండా చీల్చి నక్కొకదాకున్న అదృష్ట దేవత అన్నమాట!

కాళ్ళతంగా, లేదా, కనీసం మరో సంవత్సరండాకా నన్నా వీళ్ళు కోలుకోరు. రెండోది జాక్సన్ గాడి ఇన్ ఫర్ మేషన్ మీద వీళ్ళకు పూర్తిగా నమ్మకంపోతుంది; కనుక నన్ను మరి వేధించరు.

అదివారం నాటికి యీ బ్రహ్మస్ట్రాన్ని వీళ్ళకోసం పిద్దంగా వుంచాను.

పదింటికి వస్తామన్నవాళ్ళు తొమ్మిదిన్నరకే ఊడిపడ్డారు.

సోదీపెంచటం అనవసరమనుకున్నాను. వాదోపవాదాలు జరుగుతే నాక్కూడా రేసుకు వెళ్ళాలనిపిస్తుందనే భయంకూడా పీడిస్తోంది. అందుకని "మూడో రేసులో ఐదో నెంబరు" అన్నాను. ముగ్గురూ ఆతృతగా భగవద్గీతలు¹⁴ విప్పారు. ఒకేసారి పెదవులు విరిచారు:

"జాక్సన్ ఇదే చెప్పాడా సార్!" అన్నాడు పింగ్ అనుమానం ఉట్టిపడేట్లు.

"అతను చెప్పింది అదేమరి!" అన్నాను.

"స్ట్రాంగ్ గా చెప్పాడా సార్?" అన్నాడు వెంకటేశ్వరరావు.

"ఇదివరకు ఎప్పుడూ బోర్డుకూడా టవ్ చేయలేదు!" అన్నాడు ప్రసాద్.

"ఆరు ఫర్లాంగులకే పిత్తుకుంటోంది. ఇప్పుడు ఏడు ఫర్లాంగుల రేసు!" అన్నాడు వెంకటేశ్వరరావు.

"అందులోనూ అప్రెంటిస్ జాకీ¹⁵ దేవిడే గాడు ఎక్కేది!" అన్నాడు పింగు.

ఎలాగైనా వీళ్ళను నమ్మించవలసిన బాధ్యత నామీద పడింది:

"అప్రెంటిస్ కనుకనే మరి చాన్స్ వాడికి ఏడు పౌనులు ఎలవెన్స్ ఉన్నదనే సంగతి మరిచిపోతున్నారు!" అన్నాను.

14. భగవద్గీత: రేసు పుస్తకం. దీంట్లో అన్ని వివరాలూ ఉంటవి. ఒక్కో గుర్రం అదివరకు మొన్ని రేసుల్లో పాల్గొన్నదీ, ఏయే బరువుల్లో పరుగెత్తిందీ, ఏ స్థానంలో గమ్యస్థానాన్ని చేరిందీ, ఒక వేళ రేసు గెలిచివుంటే యెంతకాలంలో ఆ దూరం పరుగెత్తిందీ, ఎవరు ఎక్కిందీ, మొదలైనవేగాక, దాని తల్లిదండ్రులూ, వంశ పారంపర్యతా, వయస్సు, యెంత ఖరీదుకు కొనబడిందీ మొదలైన వివరాలు కూడా ఉంటవి. ఈ చరిత్రకు తోడు, ఇప్పుడు యెంత బరువుతో, యెంత దూరం యెవరు ఎక్కగా పరుగెత్తుతోందీ, ఆ రాతు ధరించే దుస్తుల రంగులూ, రేసుకు బయలుదేరేప్పుడు ఏ స్థానంలో నిలబడుతుందీ (డ్రా నెంబర్), ఆ గుర్రంమీద ఉండే నెంబర్ (కార్డ్ నెంబర్) ఏమిటి, గుర్రం యజమానులెవరు, అశ్వశిక్షకు డేవడు మొదలైన వివరాలన్నీ ఇక్కడదే పుస్తకం.

15. అప్రెంటిస్ జాకీ: రాతుగా (జాకీగా) గుర్తించబడే ముందు అప్రెంటిస్ గా ఉండాలి. ఇలాటి వాడికి కొరడా యివ్వరు. ఐతే ఆ గుర్రం మోయవలసిన బరువులో 7 పౌనులు తగ్గిస్తారు. దీన్ని ఎలవెన్స్ అంటారు. కొన్ని రేసుల్లో గెలిచాక ఫుల్ జాకీగా త్రై నెన్స్ ఇస్తారు.

"ఈ లక్ష్మీ క్విన్ మొన్ననే స్టడీ 6 నుంచి వచ్చింది. ఇదే పరుగెత్తుతుంది సార్!" అన్నాడు ప్రాద్.

"దానికీ నాలుగు కాళ్ళు ఉన్నాడే కూప్¹⁷ చేస్తారనుకుంటాను. ఎవ్వరూ ముట్టుకోకుండా దేండుకే దేవిడ్ గాజ్టి ఎక్కిస్తున్నారు. ఇది యెలా పరుగెత్తినా ఏ తావి సరిగ్గా పరుగెత్తకుండా వుంచేసరి!" అన్నాను.

ముగ్గురూ ఒకేసారి నిట్టూర్చారు.

"రేసింగ్ హిస్టరీలో ఇదో నెంబరు ఉన్న గుర్రం అనేక సార్లు అప్ సెట్¹⁸ చేసింది" అన్నాను.

"నిజమే ననుకోండి.... కాబి ఈ లక్ష్మీ క్విన్!" అన్నాడు సింగ్ నీళ్ళు నములుతూ.

"దీంతోనే తేలాలి మీ లక్కి!"

"మీరు రారా?" అన్నాడు ప్రసాద్.

"ఉహూ!" అన్నాను.

"మీరు రండి సార్!.... ఇంతకన్న చాన్స్ యీ జన్మలో దొరకదు" అన్నాడు వెంకటేశ్వరరావు. "ధేయపూర్వకంగా— తమకు తోడుగా నేను కూడా మునుగుతే వీళ్ళూ కొంత తృప్తి.

"నాకొద్దు యీ రేసులు!"

"కీలుగాడి ఇన్ ఫర్ మేషన్ ఏమిటి?" అన్నాడు సింగు.

"నేను కనుక్కోలేదు. మూడువారా క్రితం కీలుగాడిచ్చిన ఇన్ ఫర్ మేషన్ తోనేగా మన కీళ్ళన్నీ కదిలి పోయింది." అన్నాడు ప్రసాద్.

"ఇంతకూ యీ లక్ష్మీ క్విన్ కు ఆడ్స్¹⁹ ఎలా ఉంటయ్యో?"

"ఒకటికి యాభై తక్కువ వుండవు! అన్నాడు సింగు.

"అందుకే నాకు మరీ నమ్మకంలేకుండా వుంది!" అన్నాడు వెంకటేశ్వరరావు.

"ఒకటికి యాభైలో వున్న గుర్రం వున్నదూ గెలవలేదా?" అన్నాను.

"ఒకటికి మారు ఇచ్చింది కూడా గెలిచింది!" అన్నాడు సింగు.

"అబ్బాయిలూ! మీకు నమ్మకముం ఆడండి! లేకపోతే

16. స్టడీ: గుర్రాన్ని పార్లింగ్-చి, దాని కానుపు అయేవరకూ ఉంచే స్థలం. స్టడీ నుంచి వచ్చిందంటే పురుష పోసుకొని దిగిందన్నమాట. అలాటి గుర్రం కానుపులో కొంత శక్తిని కోల్పోయి ఉంటుంది కనుక, సరిగా పరుగెత్తలేదనే ప్రాచీన ప్రాయం ఉన్నది.

17. కూప్: గుర్రాల యజమానులూ, కీలు, ఆశ్వుకీళ్ళకులూ కలిసి కుట్రచేసి యెవ్వరూ ఊహించని గుర్రాన్ని గెలిపించటం; చాటుగా దానినిమీద ఆడుకొని డబ్బు సంపాదనసారాని అంటారు.

18. అప్ సెట్: ఎవ్వరూ ముట్టని గుర్రం గెలిచేప్పటికీ జనం తలక్కిందులవుతారు! రేసు కూడా తలక్కిన దులైనదని నూచించే పదం.

19. ఆడ్స్: ఏ గుర్రానికి ఎన్ని రెట్లు వస్తుందో నూచించే సంఖ్య.

మానెయ్యండి!" అన్నాను.

రేసింగ్ వాల్యూములు కూడా తిరగేసి వీరియన్ గా చూశారు.

లక్ష్మీ క్విన్ విషయంలో నమ్మకం కుదిరే విషయం ఒక్కటిలేదు.

"ఇదేవస్తే రేస్ కోర్స్²⁰ అంతా కొన్ని క్షణాలపాటు నిశ్చలమైపోతుంది!"

"నలుగురైదుగురన్నా మూర్ఖుపోతారు!"

"మనం ముగ్గురమే దాన్స్ చేస్తాం!"

"బుక్కిల²¹ దగ్గర మనం ముగ్గురమే ఉంటాం!"

"వాళ్ళనలు మనకోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంటారు!"

"మనం ఒక గోనెనంబీ తీసుకొని వెళ్ళాలి!"

వీళ్ళు ఈ గుర్రంమీద ఆడి, అది వాస్తే ఏం జరుగుతుందో అనుభవపూర్వకంగా కళ్ళకు కట్టినట్లు చెప్పారు.

"సార్ దానికీ స్ట్రాటింగ్ ట్రబుల్²² కూడాను!" అన్నాడు సింగు.

"అవునండోయ్! రెండేళ్ళక్రితం ఏడు బెటింగులలోనూ²³ మూడుసార్లు స్ట్రాటింగ్ గేట్²⁴ దగ్గర ప్లాంట్²⁵ బంది!" అన్నాడు వెంకటేశ్వరరావు.

"ఏమైనాసరే జాక్ నన్ ఇన్ ఫర్మేషనూ, గురువుగారి ఆశీర్వాద

20. రేస్ కోర్స్: గుర్రాలు పరుగెత్తేందుకు కేటాయించబడిన స్థలం; 'రేస్ కోర్స్' అనే పదంలో రేసులాడే మొత్తం స్థలం అని కూడా భావం.

21. బుక్కిలు: రేసులు నడిపే క్లబ్ వాళ్ళ దగ్గర గుర్రాల మీద కాయవచ్చు; వాళ్ళదగ్గర కాస్తే, వనూలైన మొత్తంలో పన్నులూ, వాళ్ళ లాభాలు తీసేసి మిగతాదే పంచుతారు. అలా కాకుండా 'ఈ గుర్రానికి యింత యిస్తాను - ఆడండి' అనేవాళ్ళు బుక్కిలు. వీళ్ళూ రేస్ కోర్స్ లోనే కెళ్ళి అంగళ్ళల్లో కట్టబడిన బడ్డీలలో వుండి, బోర్డుమీద ఆంకెలు వేస్తూ జూదరులు కాచేది తీసుకుంటూంటారు. వీళ్ళదగ్గర ఆడే మొత్తానికి ఎన్ని రెట్లు వస్తుందో ఖచ్చితంగా చెప్పవచ్చు. ఎంత కట్టింది, ఆ గుర్రం గెలుస్తే తాను ఎంత యిచ్చేదీ, తన పేరు అచ్చువేసిన కార్డుమేద రాసి యిస్తాడు బుక్కి. ఐతే బుక్కి దగ్గర కనీసం రూ. 40 కాయాలి.

22. స్ట్రాటింగ్ ట్రబుల్: రేసులో పాల్గొనే గుర్రాలు వరసాగా నిలబడాక, రేసు ఆరంభించే నూచన జరుగుతుంది. ఒక్కసారిగా అన్ని గుర్రాలూ కదులుతవి. ఆ కదలటంలో ఆలస్యమైతే రేసులో గెలవటం కష్టం. మిగతావి బయలుదేరినా, మెల్లిగా పరాకాగా ఉండే గుర్రం బయలుదేరదు. ఇలాటి గుర్రానికి 'స్ట్రాటింగ్ ట్రబుల్' ఉన్నదంటారు.

23. బెటింగ్: ఒక్కసారి రేసులో పాల్గొనటం ఒక్కో బెటింగ్ అనబడుతుంది.

24. స్ట్రాటింగ్ గేట్: రేసులో పాల్గొనే గుర్రాలు బయలుదేరే స్థలం.

25. ప్లాంట్: నేలకు పాతేసినట్లు కదలకపోవటం.

బలంవల్ల ఇదే గెలవాలి—నా సాయం గా" అని ప్రసాద్ గుడ్డు తేలేశాడు.

"ఇది ట్రిబుల్ 26 ఫస్ట్ లెగ్, వున్నదిసార్: ఫస్ట్ లెగ్ కు దీన్ని సర్దిబట్టి 27 చేపి-నెకండ్ అం థర్డ్ లెగ్ కు కమ్ముదాం 28" అన్నాడు సింగు.

"అంతేకాదు-యీ రేసులో ల - క్విన్ విన్ పెట్టి పైనుంచి కిందిదాకా ఫోర్ కాన్ లె 29 కమ్మాలి" అన్నాడు వెంకటేశ్వరరావు.

అమ్మయ్యా: ఇప్పటికీ నిషా క్లకు తలకెక్కింది. ఉన్న దంతా యీ దెబ్బతో ఊడ్చిపెట్టుకపో తి ఇకనన్నా బాగుపడతారు; ముగ్గురికీ సరివడేటంత గొయ్యి తీ కొన్నారు. వీళ్ల సమాధులు ఏకనమాదిగా రేవోకోర్స్ లోనే యీనా కి నిశ్చయంగా నిర్మించబడు తుంది; నాకూ మనశ్శాంతి ఏర్ప కుభనమయం వస్తోంది; ధవ్యోమ్మి:

"ఈ లక్కి క్విన్ కు అహారం వెతకండి." అని హెచ్చ రించాడు సింగ్.

"గురువుగారు మనం తరించే ఇన్ ఫర్ మేషన్ ఎలాగూ తీసు కొస్తారనే వమ్మకంతోనే ఇంట్లో ఖా తో పెద్ద పోట్లాటకైనా ఓర్చి విన్న సాయంత్రమే నాని మొదలోని ాలును తాకట్టుపెట్టి రెండొం దలు తీసుకొచ్చాను. సోమవారం ఉ యమే తాకట్టు విడిపించి దాని గొలుసు దాని మొహాన పారేస్తాను" అన్నాడు ప్రసాద్.

"ఎప్పుడో చచ్చిన మా అ: కు ప్రాణంమీదికి వచ్చిందని

26. ట్రిబుల్: కోణాకు మె త్తం ఏ వీడు రేసులో వుంటే వాటిల్లో రేసు నడిచేవాళ్ళు మూ: రేసుల్ని ఎన్నుతారు; ఇవి ఎక్కువ గుర్రాలు పాల్గొనే రెసులు, గెలిచినవాటికి పెద్ద మొత్తాలూ, లేదా కష్టాలూ యిచ్చే రేసులూ వివుంటవి. ఈ మూడు రేసుల్లోనూ గెలిచే గుర్రాలను ఎ వ్వుకొని ఆయా సెంటర్లతో టిక్కెట్టు కొనుక్కోవాలి. ఈ మూ ం రేసుల్ని మూడు 'లెగ్'లు అంటారు; ఫస్ట్ లెగ్ అంటే యీ మూడింటా జరిగే మొదటి రేస్ అన్నమాట. మూడో లెగ్ లోనూ వ్వుకేసిన గుర్రాలు గెలుస్తేనే డబ్బు; ఏది పోయినా టిక్కెట్ ల్ యిరిగిపోయినట్లే!

27. సర్దిబట్టి: నిశ్చయం చే సుటం.

28. లెగ్ కమ్ముటం: ఒక ల్ లో ఒకే గుర్రాన్ని వుంచి, మిగతా రెండు లెగ్ లోనూ వున్న న్ని వుంచెయ్యటం. ఇందువల్ల మొదటి లెగ్ లోని గుర్రం గె లించి, ట్రిబుల్ పాసైనట్లే భావించ వొచ్చు. ఎందుకంటే మిగతా రెండు లెగ్ లోనూ ఉన్న గుర్రాలన్నిటిమీదా టిక్కె ం ఉండనే ఉన్నవి కనుక.

29. ఫోర్ కాస్ట్: ఒకే రే లో ఒకటి, రెండుగా వొచ్చే గుర్రాల సంఖ్యను చెప్పటం. ఆ వరుసక్రమంలోనే అవి వొస్తే, డబ్బిస్తారు. దీన్ని 'ఫోర్ కాస్ట్' అ ారు. సుందటగా వొచ్చేదాన్ని ఎమ్ముకొని, ఆ రేసులో పరుగె త్తే మిగతా అన్నిటిని రెండోదిగా వరుసక్రమంలో టిక్కెట్ ల్ కొ టి, మొదటిది గెలుస్తే ఫోర్ కాస్ట్ కు తప్పక డబ్బు వొస్తుంది. ఎందుకంటే ఏది రెండోదిగా వొచ్చినా టిక్కెట్ ల్ పాస్ ఐన్ కదా!

నిన్ననే అపీసులో నెల జీతమూ, మరో నెల యెడ్యూన్సు తీసు కున్నాను—నేనూ రెండొందలు దాకా వేస్తాను" అన్నాడు వెంక ఠేశ్వరరావు.

"ప్రస్తుతం నేను మాలిష్ ను మాత్రమే భరించే స్థితిలో ఉన్నాను. అంటే వంద; ఐతే నా మిత్రులైన మీతోపాటే మునగట మంటే నాకు అనందం; మరో రెండు గంటల వ్యవధి ఉన్నది కనుక ఊరిమీదపడి మరోవంద పట్టుకొచ్చి లక్కి క్విన్ కు దాకాయే వేస్తాను!" అన్నాడు సింగ్ శవధంచేసే ధోరణిలో.

"కుభం-విష్ యూ గుడ్ లెక్!"

"గుడ్ లెక్ టు లక్కి క్విన్!"

ముగ్గురూ హలాత్తుగా, హడావిడిగా లేచారు. వీళ్ళ మనసుకు నేను చెప్పింది వాదలని బంకల్లే పట్టింది. పౌరపాటున మరో గుర్రం జోలికి పోకుండా చివరి హెచ్చరికలు చేశాను.

"ఇంతవరకు ఏంచెప్పినా వినకండి. మూడోరేసు దాకా బిగ పట్టుకుని వుండి-అప్పుడు విజృంభించండి!"

"అంటే: అంటే: ఈ దెబ్బతో అబ్బో ఇబ్బో తేలిపోవాలి!" అన్నాడు సింగు.

అందరూ అదే ధోరణిలో తలలు ఎగరేస్తూ, హాషారుగా దారితీశారు.

3

హేమాహేమీల్లాటి త్రిమూర్తులను దారి తప్పించినందుకు నన్ను నేనే అభినందించుకున్నాను. ముగ్గురూ మూడు జతల చేతుల్ని కాల్చుకుని సాయంత్రానికి వస్తారు; లేదా ఆ సీరసంతో మరి కదల్లేక రేపు ఉదయమేవచ్చి-జాక్సన్ గాట్స్, డేవిడ్ గాట్స్, లక్కి క్విన్నూ, చివరకు నన్నుకూడా దుమ్మెత్తిపోస్తారు. ఈసారితో రేసులకి స్వ స్తి చెప్పి బాగుపడతారు. కీడు తలపెట్టినా, దాని ఫలితం మేలే జరుగు తుంది కనుక నిజంగా ఒక గొప్ప మంచినది చేసినందుకు నేను గర్వపడాల్సివుంది.

మధ్యాహ్నం ఖోజనంచేసి పడుకున్నాను. దృష్టంతా రేసుల మీదనే ఉన్నది. మనస్సు అటే లాగుతో రది. ఈసాటికి మొదటి రేసు తాలూకు గుర్రాలమీద రంగురంగుల దుస్తులు ధరించిన జాకీలు స్టారింగ్ గేట్ వైపు వెళ్తూ ఉంటారనీ-ఈసాటికి రేస్ అయిపోయి రిజల్ట్ వేస్తారనీ-ఈవిధంగా ఊహించుకుంటున్నాను. ఏమైనా ఈనాడు వెళ్ళకపోవటమంటే త్రిమూర్తులకోసం నేను తప్పిన ఏక సమాధిలోకి తెలిపివుండీ నేను జొరబడకుండటమే కదా!

కాస్త నిద్రవట్టింది. సాయంత్రం నాలుగింటిదాకా బద్దకంగా ఉంది. ఆ తరువాత స్నానంచేసి టిఫిన్ ఆరగించాను. మొ త్రంమీద ఐదున్నరకు యెటన్నా వెల్గామా అవి ఆలోచిస్తున్నాను. ఈసాటికి చివరి రేస్ కూడా ఐపోయి ఉంటుంది. త్రిమూర్తులు కడుపుమంటతో నామీదికి దాడికి వచ్చివడతారేమో; ఎందుకైనా మంచిది బై టపడదా మనే ధోరణిలో ఉన్నాను.

రోడ్డుమీద అడుగుపెడుతున్నానో లేదో ఒక పెద్ద టాక్సీ వచ్చి ఆగింది; అది ఆగుతూండగానే "గురూ!...గురూ!" అన్న కేకలు వినిపించినవి. ఉన్నదంతా వొడిలించుకుని నావీపు తాపా మరాణి చేసేందుకు ఆలస్యంకాకుండా పెద్ద టాక్సీ వేసుకొనే ఈ

త్రిమూర్తులు దిగిరా మొహాలు చూస్తే కళ్ళాడుతున్నవి. పొర పాటున లక్ష్మీ క్విన్ గెలిచింది:

నా ఊహలు అంతంకాకుండానే ముగ్గురూ ఒక్కసారిగా టాక్సీలోంచి దూకారు.

“లక్ష్మీ క్విన్ ముంచేసింది సార్!” అని అరిచాడు సింగ్. ముంచక వీళ్ళని తేలుస్తుందని నేను అనుకున్నానా! బాగా ముంచుతే మరి ఈ రేసుల జోలికి పోరుకుండా ననే నా ఆశ ఫలింది నందుకు నన్ను నేను ఆభినందించుకుంటున్నాను.

“స్టార్ట్ యెత్తుకోలేదా?” అన్నాను నా సంతోషాన్ని కప్పి పుచ్చుతూ, వీళ్ళకు సానుభూతి చూపే ధోరణిలో.

“ముంచింది మమ్ముకాదు. రేస్ కోర్స్!” అన్నాడు ప్రసాద్. ఆ తరువాత ముగ్గురూ ఒక గుంపుగా నడిచి సరి నాద్దగిరిగా వచ్చి నన్ను పైకి ఎత్తారు. అక్కణ్ణుంచి వాడిలేస్తే మోసాని భయపడ్డాను. మెల్లిగా కింది కిందికి కావించుకున్నారు.

“ఈ దెబ్బతో మా దరిద్రం వాదిలిం”

“రేసుల్లో తరించాం!”

“భలే ఇన్ ఫర్ మేషన్!”

“ఏమైందీ?” అన్నాను వాణుకుపుట్టిన కంఠస్వరంతో.

“లక్ష్మీ క్విన్ రెండు లెంక్టుల్లో³⁰ లిచింది. ఉన్నదంతా ఊడ్చి దానిమీదనేపెట్టి ఏమాతుందోనని కఠినామస్మరణ చేస్తూ ఒకళ్ళను ఒకళ్ళు పట్టుకొని, దిగపట్టుకొని చుట్టూ చుట్టూ. టేపులు³¹ లేపగానే ముందుకు తిరికింది... ఏమి గాలివే! గడగ! గడగ! మని దూసుకొని వాస్తూంటే-ఆ స్పీడుకు దేవిదో! మ కింద పడిపోతా దేమోనని భయం. వెనుకనుంచి గుంపులు ఎంపులుగా వస్తూన్న గుర్రాలు గడగడా పరుగులెత్తుతూ దీన్ని చూసుకోతాయేమోనని దిగులూ వేసింది... ‘లక్ష్మీ క్విన్! లక్ష్మీ క్విన్!’ అని ముగ్గురమూ ఒకటే ఆరుపులు. చుట్టూ ఉన్నవాళ్ళు మావైకొంకొరా చూడటం... ఏమైతేనేం లక్ష్మీ క్విన్ క్లియర్ గా వినచేక-ఏం ఆడాం! ఏం పాడాం! రేస్ కోర్స్ అంతా మంత్రముగ్ధవలె క్రలమై ఉండి మా అటపాటల్ని పరికించటం మనహా ఏమీ చేసుకోలేక పోయిందనుకోండి!”

నా గుండెల్లో రైళ్ళు పరుగెత్తుతున్నవి

“ఎంత ఇచ్చారు?” అన్నాను నీరసమైన కంఠస్వరంతో.

“యాభై లు!... ఆ తర్వాత మరో ఐదు అరవైలు అంటే అక్కడా. ఒక వంద ఆడాం! మొత్తం ఫోర్ టైలు బొత్తి!... ఫోర్ కాస్ట్ తొమ్మిదివేల నాలుగొందల డబ్బై అరవై ట్రిబుల్ పాస్!...!”

30. లెంక్టు: గెలిచిన గుర్రానికీ, దా వెనుక ఉన్న గుర్రానికీ మధ్య ఉండే దూరం ‘లెంక్టుల్లో’ చెపుతారు. ఒక లెంక్టు అంటే ఒక గుర్రపు అంగ అన్నమాట.

31. టేపులు: రేసు అరంభమయే చోట పుస్తక కట్టి ఉంచుతారు; గుర్రాలు కాస్త వ్రేసుంచి పరుగెత్తుతుంటే అన్ని దాదాపు సరిసమానంగా ఉన్నవని తోచగానే ఆ టేపుల్ని పైకి లేపుతారు; అప్పుడు గుర్రాలు పరుగెత్తుకొని రచ్చన్నమాట.

ముపై రెండువేలు! తలా పదిహేడువేలూ పుంజుకున్నాం! నేటికి రేసుల్లో ధన్యులమయ్యాం! మీ ఆశీర్వాదాలిం!”

నేను నిలబడిన భూమి కుంగిపోతున్నట్లుంది.

“మీరు రాకపోవటమే విచారం!”

ఏ ముహూర్తాన వీళ్ళ కి వెధవ ఇన్ ఫర్ మేషన్ చెప్పానో అని నా బాధ! చూస్తూ చూస్తూ పదిహేడువేలు పోగొట్టుకోవడమే కాదు—అనవసరంగా యీ త్రిమూర్తుల్ని ఐక్యర్యవంతుల్ని చేశాను! ఇంత మనోజోభ జీవితంలో ఎప్పుడూ అనుభవించలేదు!

“ముందు మీ కిప్పుడో పెద్ద పాక్టీ చేయాలి!”

నేను అచేతనుట్టుగా ఉన్నా వాళ్ళు ముగ్గురూ నన్నుపట్టి టాక్సీలో కూలేశారు. ఆ తరువాత మోటోరోడ్ లోని పెద్ద హోటల్లో పాక్టీ. నన్ను ఇంటిదగ్గర దింపి “ఆ జాక్సన్ గాడికి మూడువేలూ ఇవ్వండి—” అని తలా వెయ్యి నా మొహాన పారేశారు. జాక్సన్ పేరిట నాకు దక్కింది ఇంతేననుకున్నాను.

ఎంత దురదృష్టం! ఆశించిందివేరూ-అనుభవించేది వేరూ! నెట్ లాస్ పద్నాలుగువేలు!

“ఇది యిచ్చి ప్రతివారమూ మనకు సరైన ఇన్ ఫర్ మేషన్ ఇమ్మనండి. మనం వెలలు చెల్లిస్తాం!” అన్నాడు వెంకటేశ్వరరావు ధీమాగా!

“సరే-మేము వస్తాం. సార్!” అని అందరూ సెలవు తీసుకొన్నారు.

జాక్సన్ కాదుగదా వాడి బాబుకూడా యివ్వలేని ఇన్ ఫర్ మేషన్ యిచ్చాను. ఇలాటిది మళ్ళీ ఈ జీవితంలో దొరుకుతుందనుకోను. త్రిమూర్తుల్లాగే నేనుకూడా ప్రతివారమూ రేస్ లకు వెళ్ళి, ఓర్పుతో గుర్రాలను పోషిస్తూవుంటే యీ జన్మ చాలించేలోపున ఎప్పుడో నాకూ ఒక చాన్సు తగులుతుంది. ఎప్పుడో, ఎట్లాగో నాకే తెలియదు.

మళ్ళీ మామూలుగా రేసులకు వెళ్ళటం సాగించాం. త్రిమూర్తులు గెలుచుకున్నదంతా కక్కారు. నాకూ చిలుము వదులు తూనేవున్నది. ఆలాంటి చమ్పీ ఛాన్స్ మళ్ళీ రాలేదు.

“ఇప్పుడు జాక్సన్ ఇన్ ఫర్ మేషన్ అంత బాగుండటం లేదు!” అని ఒకరూ—

“గురువుగారు కాస్త ఓపిక చేసుకోకపోతే యీ ఊబిలోంచి మనం బయటపడం!” అని మరొకరూ—

“లక్ష్మీ క్విన్ తోనే మన లక్కంతా ఐపోయినట్లుంది!” అని ఇంకొకరూ!

ఇప్పుడు అరునెలలు రేసుల్లో పోవటమూ, మరో అరునెలలు పోకపోవటమూను—అంటే ఈ అరునెలలూ రేసులుండకపోవటమే కారణం! అప్పులు చేసో, అర్జింట్, పిండ్, ఏదో ఏదో విధంగా మరో వందవర్ష ప్రణాళిక నడుపుతూనే వున్నాం!

నలుగురూ ఊబిలో కూరుకొనిపోయాం! ఈ సారి ఎంత బలమైన గుర్రమైనా వచ్చుమై పైకి లాగలేదు. ఇనుప గొలుసులు వేసి ఏనుగులూ, తిమింగలాలూ లాగుతే తప్ప లాభంలేదు. వాటి రాకకోసం ఎదురు చూస్తూ ఇలాగే ఊబిలోకి—కిందికి, యికా కిందికి దిగబడిపోతున్నాం!